

Katedra Białorutenistyki
Uniwersytetu Warszawskiego

Acta
Albaruthenica

Tom 18

Warszawa 2018

Doktor Teresa Chylak-Schroeder (25.01.1955–9.09.2017)

„Spieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą...”
ksiądz Jan Twardowski

My, pracownicy, doktoranci i studenci Katedry Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego poznaliśmy Doktor Teresę Chylak-Schroeder – naszą Koleżankę i Nauczycielkę w różnych sytuacjach.

Są wśród nas tacy, którzy znają Teresę z czasów studenckich jako dobrą Koleżankę i znakomitą Studentkę, osobę ciekawą świata – tego zza wschodniej polskiej granicy, pragnącą poznawać Białorusinów z Podlasia, ich język i kulturę (stąd częste nasze wyjazdy na Podlasie, do Bobrownik, które wabiły nie tylko przyjaznym środowiskiem, lecz także piękną przyrodą jesienną i lasami pełnymi grzybów. Teresa bardzo lubiła je zbierać, a szczególnie rydze!). Tak miło było widzieć radość i uśmiech na Jej twarzy!

Teresa miała dobre podejście do ludzi, umiała ich słuchać, była wrażliwa na niepowodzenia i krzywdę, gotowa nieść pomoc.

Niezwykle kochała swoją Rodzinę, Dzieci. Przejmowała się każdym problemem, ale też jakże była dumna z Ich osiągnięć, niejednokrotnie wspominając o tym podczas przerwy na herbatę.

Młoda kadra naukowa i studenci Katedry Białorutenistyki zapamiętają Doktor Teresę Chylak-Schroeder jako znakomitą Nauczycielkę, cierpliwie tłumaczącą zawiłości gramatyki białoruskiej najbardziej opornym umysłom i swoją postawą zachęcającą do zgłębiania tajemnic językowych. Była koleżeńska i życzliwa wobec studentów, ale jednocześnie bardzo wymagająca.

Angażowała się w doskonalenie procesu dydaktycznego: zajmowała się opiniowaniem i redagowaniem podręczników do nauki języka białoruskiego dla szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych. Należała do Zespołu ds. Certyfikacji Biegłości Językowej. Aktywnie uczestniczyła w recenzowaniu językoznawczych prac licencjackich i magisterskich.

Szczególnie aktywnie pracowała nad *Słownikiem białorusko-polskim*, który ukazał się w 2012 r. pod Jej redakcją i dwóch Koleżanek: Jadwigi Głuszkowskiej-Babickiej i Teresy Jasińskiej-Sochy. Jest współautorką wydanego przez Katedrę Białorutenistyki UW *Podręcznika do praktycznej nauki języka białoruskiego* na poziomie podstawowym i średnio zaawansowanym (Warszawa 2017, 402 s.).

Zainteresowania badawcze Dr Teresy Chylak-Schroeder koncentrowały się wokół zagadnień językoznawczych z zakresu dialektologii i translatoryki.

W rezultacie licznych wyjazdów na Podlasie, do Bobrownik, powstała Jej praca magisterska i publikacja *Zakres oddziaływania języka polskiego na*

białoruską gwarę wsi Bobrowniki w województwie białostockim, „Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej” 1983, t. 11.

W pracy nad rozprawą doktorską Teresa Chylak-Schroeder swoje zainteresowania badawcze skierowała ku translatoryce. Dogłębnie poznała i zbadała przekład na język białoruski *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza autorstwa Bronisława Taraszkiewicza. Swoje wnioski zawarła w kilku publikacjach: *Kilka uwag o systemie fonetycznym i ortografii pierwszego pełnego przekładu Pana Tadeusza na język białoruski*, „Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej” 1992, t. 21; *Osobliwości w zakresie odmiany zaimka białoruskiego na podstawie tekstu białoruskiego tłumaczenia Pana Tadeusza. Przyczynek do rozwoju normy literackiej języka białoruskiego*, „Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej” 1995, t. 22; *Typy konstrukcji gradacyjnych w białoruskim przekładzie „Pana Tadeusza”* [w:] *Droga ku wzajemności. Tom Jubileuszowy dedykowany Profesorowi Aleksandrowi Barszczewskiemu* (Warszawa 2006).

Dr Teresa Chylak-Schroeder potrafiła na spuściznę dziejów polsko-białoruskich spojrzeć szerzej, wychodząc poza ramy językoznawstwa, dowodem czego jest Jej publikacja poświęcona 150. rocznicy powstania styczniowego, którego przywódcą na ziemiach białoruskich był Konstanty Kalinowski: *Konstanty Kalinowski – w dobie powstania styczniowego i dziś. Refleksje rocznicowe*, „Acta Albaruthenica” 2013, t.13.

Dr Teresa Chylak-Schroeder brała udział w pracach organizacyjnych na rzecz Katedry: uczestniczyła w komisjach rekrutacyjnych, sprawowała opiekę nad Komisją Stypendialną, była koordynatorką programu MOST, członkinią Wydziałowej Komisji ds. Studenckich i Procesu Kształcenia.

Odeszła od nas na emeryturę. Mieliśmy nadzieję, że często będzie nas odwiedzać. Niestety, tak się nie stanie. Teresa tak szybko (zbyt szybko) odeszła od nas do lepszego świata.

Na zawsze, Tereso, pozostaniesz w naszych sercach i pamięci.

Pracownicy Katedry Białorutenistyki